

stoffig is, is het verstandig om een stofmasker type FFP1 ter beschikking te stellen. Dit zou voor kunnen komen bij de schoonmaak van machines; hier is geen algemene richtlijn voor te geven.

Wat levert mij dit op?

Verstandig schuren en bijbehorende zaken zoals tijdig vervangen van schuurbanden, vergt een investering in tijd en geld. Het is daarom goed te bedenken wat dit alles oplevert. Verstandig omgaan met schuren zorgt voor:

- Een vermindering van het risico op gezondheidsklachten, eventueel verzuim en WAO-instroom.
- Een positieve uitstraling naar werknemers en klanten.

juli 2006

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door een subsidie uit het programma Versterking Arbobeleid Stoffen.

Een deel van je tijd ben je met schuren bezig. Tijdens het schuren ontstaat stof. Het inademen van stof brengt gezondheidsrisico's met zich mee. In deze praktijkrichtlijn wordt stilgestaan bij de belangrijkste risico's en wat je zelf kunt doen om je daartegen te beschermen.

Wat zijn de risico's van stof?

Stof kan schadelijk zijn voor je gezondheid.

Het inademen van stof kan allerlei effecten op je gezondheid hebben. Dit kan variëren van betrekkelijk onschuldig, zoals een flinke niesbui, tot zeer ernstig, bijvoorbeeld blijvende ernstige kortademigheid. Welk effect optreedt, hangt af van hoe lang je schuurt, hoeveel stof je inademt en waar het stof precies uit bestaat. Ook de grootte van de stofdeeltjes speelt daarbij een rol. Grote stofdeeltjes komen in je neus of mond terecht, waarna je ze doorslikt of uitsnuut. Heel kleine stofdeeltjes kunnen tot diep in je longen doordringen, en daar een effect geven.

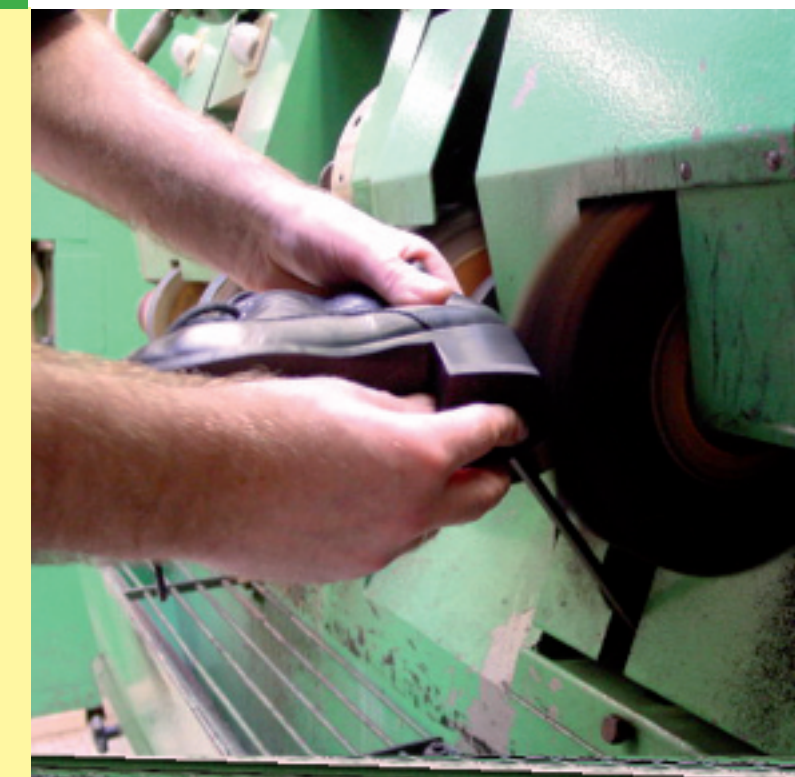
Niet alleen het inademen van stof is een risico. Stof kun je ook in je ogen en op je huid krijgen. Dit kan een irritatie of schade geven.

Bij het schuren van bepaalde zolen kan een typische stof vrijkomen, de zogenoemde blauwe walm. Hierbij komen ook gassen en dampen vrij. Blauwe walm kan bijdragen aan de gezondheidseffecten die al eerder genoemd zijn.

Bedenk dat juist het heel fijne stof, dat je nauwelijks ziet, het diepst ingeademd kan worden!

Hoe kun je jezelf beschermen?

Je kunt jezelf beschermen tegen de risico's van stof. Een belangrijke maatregel is het gebruik van de afzuiging. Maar er zijn nog meer maatregelen die je zelf kunt nemen. Hiervoor kun je je aan de volgende instructies houden.

Verstandig schuren, instructies

Beperk het schuren zoveel als mogelijk.

- Knip of snij nieuwe zolen op maat.
- Verwijder oude zolen zoveel als mogelijk met een tang.
- Frezen heeft de voorkeur boven schuren; er komt bij frezen namelijk minder fijn stof vrij.
- Ga pas schuren, als frezen, snijden of lostrekken niet kan.

Gebruik goed gereedschap.

- Gebruik scherpe schrooimessen en schuurmateriaal.
- Gebruik zo grof als mogelijk schuurmateriaal (korrel 12 of 14, of de Widia-schijf).
- Vervang het schuurmateriaal tijdig.

Gebruik een goede schuurtechniek.

- Druk niet te hard; laat het schuurmateriaal zijn werk doen. Dit vermindert het ontstaan van blauwe walm.
- Schuur zo dicht als mogelijk bij de afzuiging.

Zorg dat de afzuiging altijd aanstaat en goed functioneert.

- Volg de instructies van je werkgever voor wat betreft het gebruik en onderhoud van de machine en afzuiging.
- Meld het aan je werkgever als je denkt dat de afzuiging niet goed functioneert.
- Sluit bij handmatige klepbediening de afzuigmonden die niet gebruikt worden om een maximale afzuigkracht te krijgen.

Zorg dat je de schuurplek opgeruimd en schoon houdt.

- Maak de schuurmachine dagelijks schoon (opvangbakken legen en periodiek filters vervangen).
- Maak je werkplek dagelijks schoon met een stofzuiger en/of een vochtige doek; gebruik hiervoor geen bezem, je ademt het opwarrelende stof dan weer in!
- Gebruik nooit perslucht om je werkplek schoon te blazen. Ook hierbij adem je het stof weer in!

Zorg dat je je kleding regelmatig wisselt en schoonmaakt.

- Vervang je stoffige kleding regelmatig door schone.
- Je stoffige kleding nooit uitkloppen of met perslucht schoonblazen.

Adembescherming

Het gebruik van adembescherming is niet noodzakelijk als je alle instructies goed volgt. Indien je een situatie hebt waarin het toch nog erg stoffig is, is het verstandig om een stofmasker te dragen (type FFP1).

Naast deze instructies voor de afzuiging is de volgende persoonlijke hygiëne van belang om contact met stof te voorkomen:

Eet, drink en rook niet op je werkplek.

Was je handen en polsen voor iedere eet-, drink- of rook-pauze, of sanitaire stop.

Bewaar geen eet-, drink- en rookwaar in de werkruimte.

Waarom nou dit alles?

De meeste regels die hierboven staan ken je waarschijnlijk al. In de praktijk blijkt het lastig te zijn om je er ook echt consequent aan te houden. "Het werk moet af" en "het kost zo veel tijd" zijn veelgehoorde excuses. Het volgen van de instructies went snel en levert je veel op! De werkplek blijft netjes, en het belangrijkste:

**je voorkomt
gezondheidsklachten
door stof!**

Extra informatie voor werkgevers & zelfstandig ondernemers

Ga na per apparaat welk onderhoud en controle door de leverancier aanbevolen wordt.

Maak een overzicht per apparaat wat er moet gebeuren en spreek af wie wat doet. Dit varieert van een dagelijkse visuele inspectie tot jaarlijks groot onderhoud. De medewerkers kunnen hier zelf ook een rol in vervullen; bijvoorbeeld het leeggooien van de opvangbakken.

Schuurplek schoonmaken

Het is van belang dat de werkplek goed schoongehouden wordt. Dit kan het beste met een industriële stofzuiger en/of een vochtige doek gedaan worden. Van belang hierbij is dat de vloer zo effen als mogelijk is; dit vereenvoudigt het schoonmaken en er kan zich minder stof ophopen. Het vegen met een bezem of het schoonblazen met perslucht is onverstandig. Het stof dwarrelt hierbij op en kan zo weer ingeademd worden.

Kleding schoonmaken

Het is van belang dat je medewerkers verontreinigde kleding kunnen wisselen.

- Stel bij voorkeur twee sets van werkkleding ter beschikking; deze kunnen afwisselend gedragen worden.
- Overweeg het verzamelen van de werkkleding om dit extern te laten reinigen.

Voorlichting en toezicht

Geef je medewerkers voorlichting over verstandig schuren, bijvoorbeeld tijdens een werkoverleg. De richtlijn biedt daarbij een handvat. Zie toe op het naleven van de instructies en gemaakte afspraken.

Adembescherming

Het gebruik van adembescherming is niet noodzakelijk als deze praktijkrichtlijn goed gevolgd wordt. Indien zich incidenteel situaties voordoen waarin het toch nog erg

In aanvulling op de instructies voor de werknemers zijn de volgende zaken van belang voor werkgevers.

Goed gereedschap

Zorg dat je medewerkers de beschikking hebben over goed gereedschap, met name scherpe schrooimessen en schuurmateriaal.

- Stel zo grof als mogelijk schuurmateriaal ter beschikking.
- Bedenk dat goedkoop, duurkoop kan zijn; goedkope schuurbanden bijvoorbeeld gaan vaak korter mee.

Onderhoud en controle afzuiging

Periodiek onderhoud en controle van de apparatuur is van belang voor uw bedrijfsvoering. Het zorgt niet alleen voor een betrouwbaar functioneren maar kan ook de levensduur verlengen. Het is van belang om het aanwezige filter(doek) regelmatig te vervangen of reinigen; de effectiviteit van de afzuiging kan anders sterk afnemen.

www.nvos.nl